

SALABDULLAYEV,  
BD XALIMOV  
OZMAMMETJANOV

# O'ZBEKISTONMING LETINADIV - JOTISUDIV RIVOUL AMISH STRATEGYASI

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA  
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI**

**S.A. ABDULLYAEV, B.D. XAJIYEV,  
Q.Q. MAMBETJANOV**

**O'ZBEKISTONNING  
IJTIMOIY-IQTISODIY  
RIVOJLANISH STRATEGIYASI**

*O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirligi huzuridagi  
Muvofiglashtiruvchi Kengash tomonidan Respublika oliy ta'lif muassasalarini  
magistratura bosqichi 5A 230101 – «Iqtisodiy nazariya» mutaxassisligida  
tahsil olayotgan magistrantlar uchun darslik sifatida tavsiya etilgan.*

**Toshkent – 2018**

**UO‘K 323(575.1)**

**KBK 66.3(5Ў)я7**

**A 15**

**O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish strategiyasi.**

Darslik. S.A.Abdullayev, B.D.Xajiyev, Q.Q.Mambetjanov. – T.: «Barkamol fayz media», 2018. – 424 bet.

*Ushbu darslikda mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi to‘g‘risidagi turli xil nazariyalar, ularning mazmun-mohiyati, o‘ziga xos xususiyatlari, O‘zbekistonda davlatning iqtisodiy siyosati, “2017–2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha “Harakatlar strategiyasi” va uning asosiy yo‘nalishlari chuqur tahlil qilingan. Shuningdek, darslikda mamlakatimizda iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va diversifikasiyalash, iqtisodiy islohotlarni yana-da chuqurlashtirishga yo‘naltirilgan davlat iqtisodiy siyosatining amalga oshirilayotganligi natijasida O‘zbekistonda barqaror iqtisodiy o‘sish sur’atlarining ta’milanayotganligi ko‘rsatib berilgan bo‘lib, u Respublika bo‘yicha oliy ta’lim muassasalari magistratura bosqichining 5A230101 – «Iqtisodiy nazariya» yo‘nalishlarida tahsil olayotgan magistrantlar uchun darslik sifatida tavsija etiladi.*

*Ushbu darslikni tayyorlashda U.A.Otajonov va B.S.Ruziyevlarning ilmiy-tadqiqot ishlari natijalaridan foydalanildi.*

**UO‘K 323(575.1)**

**KBK 66.3(5Ў)я7**

**ISBN: 978-9943-5517-1-8**

© S.A.Abdullayev, B.D. Xajiyev,

Q.Q. Mambetjanov 2018

© «Barkamol fayz media» 2018

---

## KIRISH

O‘zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotni ta’minlash, iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va diversifikatsiyalash bo‘yicha tanlangan strategik vazifalar, ularning bosqichma-bosqich amalga oshirilishi natijasida yurtimiz dunyodagi sanoqli davlatlar qatorida iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishning barqaror sur’atlarini ta’minlash, aholining moddiy farovonligini yuksaltirishga erishmoqda. Prezidentimiz Shavkat Miromonovich Mirziyoyevning O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisiga murojaatnomasida – “2017-yilda barqaror iqtisodiy o‘sish sur’atlari 5,5 foizni tashkil yetdi, eksport hajmi qariyb 15 foizga ko‘paydi. Tashqi savdo aylanmasining ijobjiy saldosи 854 million dollarga” yetdi<sup>1</sup> – degan fikrlaridan ham mamlakatda oxirgi yillarda barqaror o‘sish sur’atlarining saqlanib qolayotganligini ko‘rish mumkin.

Bugungi kunda raqobat kurashi tobora kuchayib, shiddatli tus olayotgan va jahon bozori konyukturasi keskin o‘zgarib borayotgan murakkab vaziyatda hamda mamlakat aholisi soni va ularning iste’mol tovarlariga bo‘lgan talabining oshib borishi hisobga olinib, Respublika iqtisodiyotini jadal rivojlantirish va YAIMning barqaror o‘sish sur’atlarini ta’minlash vazifalari qo‘yildi. O‘zbekiston Respublikasining kelajakda mamlakatni yana-da rivojlantirishga mo‘ljallangan strategik vazifalarida “2030-yilga borib mamlakatimizda YAIM hajmini kamida 2 barobar oshirish...”<sup>2</sup> masalasining qo‘yilishi va Prezident Sh.M.Mirziyoyevning – “Makroiqtisodiy barqarorlikni yana-da mustahkamlash va iqtisodiy o‘sishning yuqori sur’atlarini saqlab qolish – eng muhim ustuvor

---

<sup>1</sup> Sh.M.Mirziyoyev O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisiga Murojaatnomasi. // Xalq so‘zi. 23.12.2017-y.

<sup>2</sup> I.Karimov. “Bosh maqsadimiz – mavjud qiyinchiliklarga qaramasdan, olib borayotgan islohotlarni, iqtisodiyotimizda tarkibiy o‘zgarishlarni izchil davom ettirish, xususiy mulkchilik, kichik biznes va tadbirkorlikka yana-da keng yo‘l oshib berish hisobidan oldinga yurishdir”. – T.: “O‘zbekiston” 2016-y. 26-b.

vazifamizdir”<sup>3</sup> – deb ta’kidlashlaridan hamda “2017–2021-yillarda O’zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha “Harakatlar strategiyasi”da “...yalpi ichki mahsulotning yuqori o‘sish sur’atlarini ta’minalash”<sup>4</sup> vazifasining belgilab qo‘yilishi Respublikada ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotni ta’minalash naqadar dolzarb masalalardan ekanligi ko‘rinib turibdi.

O’zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev tomonidan qabul qilingan «O’zbekiston Respublikasini yana-da rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida»gi Farmoni<sup>5</sup>da mamlakatning iqtisodiy rivojlanishini ta’minalash, ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish sohalarini jadal rivojlantirish hisobiga YaIM hajmi va o‘sish sur’atlarini oshirish, olib borilayotgan islohotlar samaradoligini ko‘tarish, davlat va jamiyatning har tomonlama va jadal rivojlanishi uchun shart-sharoitlar yaratish, iqtisodiyotni modernizatsiyalash va ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish hamda hayotning barcha sohalarini liberallashtirish bo‘yicha ustuvor yo‘nalishlarni amalga oshirish Respublikada ijtimoiy-iqtisodiy hayotni har tomonlama rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida alohida ko‘rsatib o‘tilgan.

Butun jahonda «O’zbek modeli» nomi bilan tan olingan o‘zimizga xos va mos rivojlanish modeli yo‘lida dadil qadamlar bilan borayotganimiz qo‘lga kiritilayotgan iqtisodiy va ijtimoiy muvaffaqiyatlarning bosh omili bo‘lmoqda. Prezident Shavkat Mirziyoyevning mamlakatimizni 2016-yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017-yilga mo‘ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo‘nalishlariga

<sup>3</sup> Sh.M.Mirziyoyev Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. // Xalq so‘zi. 16.01.2017-y.

<sup>4</sup> “2017–2021-yillarda O’zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha “Harakatlar strategiyasi”. [http://strategy.gov.uz/uz/pages/action\\_strategy](http://strategy.gov.uz/uz/pages/action_strategy)

<sup>5</sup> O’zbekiston Respublikasi Prezidentining «O’zbekiston Respublikasini yana-da rivojlantirish bo‘yicha “Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida»gi PF-4947-son Farmoni. // Xalq so‘zi. 08.02.2017-y.

bag‘ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma’ruzasida «...Birinchi Prezidentimiz tomonidan ishlab chiqilgan taraqqiyotning «O‘zbek modeli»ni amalga oshirish va zamonaviy davlat barpo etish borasidagi strategik tamoyillarga biz o‘z ishimizda doimo suyanamiz»<sup>6</sup>, deb ta’kidlab o‘tildi.

“O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish strategiyasi” fanini o‘qitishdan maqsad – talabalarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish jarayonlarida yuzaga keladigan asosiy muammolar, ularning yechimlari, O‘zbekiston Respublikasini jadal rivojlantirish strategiyasining ustuvor yo‘nalishlari bilan tanishtirish hamda ularning ushbu masaladagi fikrlash doirasini kengaytirishdan iborat.

Fanning vazifalari – iqtisodiy rivojlanish to‘g‘risidagi turli xil nazariya va qarashlar; iqtisodiy rivojlanishning o‘ziga xos xususiyatlari; iqtisodiy rivojlanish mexanizmlarining amal qilish qonuniyatları; O‘zbekistonni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish strategiyasining ustuvor yo‘nalishlari; ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotni ta’minlashda davlat siyosati va uning asosiy yo‘nalishlari; ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotning xorij tajribalari kabi bilimlar bilan talabalarni qurollantirishdan iborat.

“O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish strategiyasi” fani fundamental fanlardan biri bo‘lib, boshqa iqtisodiy fanlarni chuqur o‘rganishda asos bo‘lib xizmat qiladi.

Ushbu fanni o‘rganish jarayonida o‘qitishning ochiq, muammoli va vizual ma’ruzalar o‘tkazish, insert, klaster va aqliy hujum kabi ilg‘or pedagogik hamda axborot texnologiyalari qo‘llaniladi. Darslikda fanning mohiyatini, iqtisodiy rivojlanish omillarini ochib beruvchi eng asosiy mavzular va muammolar o‘z aksini topgan.

Ushbu darslikni tayyorlashda U.A.Otajonov va B.S.Ruziyevlarning ilmiy-tadqiqot ishlari natijalaridan foydalanildi.

---

<sup>6</sup> Sh.M.Mirziyoyev Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. // Xalq so‘zi. 16.01.2017-y.

---

---

## **FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI**

### **1. O‘zbekiston Respublikasining qonunlari va huquqiy-meyoriy hujjatlari.**

#### **1.1. O‘zbekiston Respublikasining qonunlari:**

1.1.1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – T.: «O‘zbekiston», 2015-yil. – 40 b.

1.1.2. O‘zbekiston Respublikasining “Oilaviy tadbirkorlik to‘g‘risida”gi Qonuni. 2012-yil 26-aprel. 3-modda.

1.1.3. O‘zbekiston Respublikasining «Davlat Statistikasi to‘g‘risida» gi Qonuni. 2002-yil 12-dekabr №441-11 // O‘zbekiston Respublikasi qonunlar to‘plami. – T.: 2002-yil. №24. 26-31 b.

1.1.4. O‘zbekiston Respublikasining «Axborotlashtirish to‘g‘risida» gi Qonuni. – T.: 1993-yil. – 56 b.

1.1.5. O‘zbekiston Respublikasining «Buxgalteriya hisobi to‘g‘risida» gi Qonuni. – T.: 1996-yil. – 68 b.

#### **1.2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmonlari va Qarorlari**

1.2.1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasini yana-da rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-4947-sonli Farmoni. // “Xalq so‘zi”. 2017-yil. 8-fevral

1.2.2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi faoliyatini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-3165-son Qarori. // “Xalq so‘zi” 2017-yil, 31-iyul

1.2.3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 21-fevraldagi “O‘zbekiston Respublikasi sud tizimi tuzilmasini tubdan takomillashtirish va faoliyati samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-4966-sonli Farmoni // “Xalq so‘zi” gazetasining 2017-yil 22-fevraldagi 38 (6732)-soni.

1.2.4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 17-fevraldagagi “Fanlar akademiyasi faoliyati, ilmiy-tadqiqot ishlarini tashkil etish, boshqarish va moliyalashtirishni yana-da takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori // Xalq so‘zi, 2017-yil 18-fevral

1.2.5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 12-yanvardagi PF-4931сон «Urgut», «G‘ijduvon», «Qo‘qon» va «Hazorasp» erkin iqtisodiy zonalarini tashkil etish to‘g‘risida”gi Farmoni (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017-y., 3-son, 40-modda)

1.2.6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 29-dekabrdagi “2017–2021-yillarda maktabgacha ta’lim tizimini yana-da takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori // Xalq so‘zi, 2016-yil 31-dekabr.

1.2.7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 21-fevraldagagi “O‘zbekiston Respublikasi sud tizimi tuzilmasini tubdan takomillashtirish va faoliyati samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-4966-sonli Farmoni// “Xalq so‘zi» gazetasining 2017-yil 22-fevraldagagi 38 (6732)-soni.

1.2.8. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuning qoidalalarini amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida // O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017-y., 5-son, 62-modda.

1.2.9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 8-fevraldagagi “Qonun hujjatlarini tarqatish tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-2761-son qarori // O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017-y., 6-son, 76-modda.

1.2.10. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 28-dekabrdagi “Keksalar va nogironlarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash tizimini yana-da takomillashtirish bo‘yicha qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-2705-sonli qarori.

1.2.11. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 28-dekabrdagi “O‘zbekiston faxriylarni ijtimoiy qo‘llab-quvvatlash “Nuroniy” jamg‘armasi faoliyatini yana-da takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-4906-sonli Farmoni.

1.2.12. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Erkin iqtisodiy zonalar faoliyatini faollashtirish va kengaytirishga doir qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” 2016-yil 26-noyabrdagi PF-4853-sonli Farmoni.

1.2.13. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining «Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari eksportini qo‘llab-quvvatlash jamg‘armasi faoliyatini yana-da takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2016-y., 12-son, 110-modda)

1.2.14. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Navoiy viloyatida erkin industrial-iqtisodiy zona tashkil etish to‘g‘risida”gi 2008-yil 4-dekabrdagi Farmoni.

1.2.15. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 21-oktyabrdagi “Sud-huquq tizimini yana-da isloh qilish, fuqarolarning huquq va erkinliklarini ishonchli himoya qilish kafolatlarini kuchaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-4850-sonli Farmoni // O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2016-y., 43-son, 497-modda.

1.2.16. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2013-yil 4-oktyabrdagi “Tuman va shahar umumiy yuridiksya sudsini faoliyatini takomillashtirish va samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-4570-sonli Farmoni // O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2013-y., 42-son, 556-modda; 2014-y., 37-son, 464-modda.

### **1.3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari**

1.3.1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarori. Kichik tadbirkorlik (biznes) subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar klassifikatsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida. 2003-yil 11-oktyabr, 439-son.

1.3.2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2012-yil 10-dekabrdagi “Sudlar faoliyatiga zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 346-sonli Qarori // «O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami», 2012-yil, 50-son, 560-modda.

1.3.3. O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi plenumining O‘zbekiston Respublikasi Oliy xo‘jalik sudi plenumining “Sud hokimiyati to‘g‘risida”gi qarori. 1996-yil 20-dekabr, 1/60-son.

1.3.4. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2015-yil 10-martdagи “Kasb-hunar kollejlari bitiruvchilarini ishga joylashtirish tizimini yana-da takomillashtirish bo‘yicha qo‘srimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi 52-son Qarori// O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2015-y., 10-sonli, 115-modda.

1.3.5. «O‘zbekiston Respublikasida xalqaro amaliyotda qabul qilingan hisob va statistika tizimiga o‘tish davlat dasturi». Vazirlar Mahkamasining 433 – sonli qarori. 1994-yil 24-avgust.

1.3.6. «O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi faoliyatini tashkil etish to‘g‘risida»gi O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 8-sonli qarori. 2003-yil 8-yanvar.

## **2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari va ma’ruzalar**

2.1. Mirzieyov Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: O‘zbekiston NMIU 2017-y. -488 b.

2.2. Mirziyoyev Sh.M. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. // Xalq so‘zi. 23.12.2017-y.

2.3. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak.// Xalq so‘zi. 15-yanvar 2017-yil.

2.4. Mirziyoyev Sh.M. Demokratik islohotlarni izchil davom ettirish, halqimiz uchun tinch va osoyishta , munosib hayot darajasini yaratish – barqaror taraqqiyot kafolatidir. O‘zbekiston Liberal-demokratik partiyasining VIII s’ezdidagi ma’ruzasi. O‘zbekiston Liberal-demokratik partiyasining rasmiy sayti.

2.5. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O‘zbekiston Respublikasining saylangan Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24-yilligiga bag‘ishlangan tantanali marosimdagи ma’ruzasi. Xalq so‘zi, 2016-yil 8-dekabr.

2.6. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini mard va oljanob xalqimiz bilan quramiz. Sh.Mirziyoyevning O‘zbekiston Ruspublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag‘ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo‘shma majlisidagi nutqi. Xalq so‘zi, 2016-yil 15-dekabr.

2.7. Mirziyoyev Sh.M. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017-yil 14-yanvar oyida bo‘lib o‘tgan “Mamlakatimizni 2016-yildagi ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish yakunlarini har tomonlama tahlil qilish hamda Respublika hukumatining 2017-

yil uchun iqtisodiy va ijtimoiy dasturi eng muhim yo‘nalishlari va ustuvor vazifalarini belgilashga bag‘ishlangan majlisida so‘zlagan nutqi. // “Xalq so‘zi” gazetasi, 2017-yil 16-yanvar.

2.8. Mirziyoyev Sh.M. Ilm fan yutuqlari – taraqqiyotning muhim omili// “Xalq so‘zi” 2016-yil 31-dekabr

2.9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2017-yil 5-yanvar kuni sog‘lijni saqlash sohasining bir guruh yetakchi mutaxassislari bilan uchrashuvdagi nutqidan.

2.10. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning Respublika baynalmilal madaniyat markazi tashkil etilganining 25-yilligiga bag‘ishlangan uchrashuvdagi nutqi // “Xalq so‘zi” gazetasi, 2017-yil 25-yanvar.

2.11. Karimov I.A. O‘zbekiston – bozor munosabatlariiga o‘tishning o‘ziga xos yo‘li. – T.: O‘zbekiston. 1993. – 116 b.

2.12. Karimov I.A. O‘zbekistonning siyosiy-ijtimoiy va iqtisodiy istiqbolining asosiy tamoyillari. – T.: O‘zbekiston. 1995. – 124 b.

2.13. Karimov I.A. O‘zbekiston iqtisodiy islohotlarni chuqurlashtirish yo‘lida. – T.: O‘zbekiston. 1995. – 269 b.

2.14. Karimov I.A. Jahon moliyaviy – iqtisodiy inqirozi, O‘zbekiston sharoitida uni bartaraf etishning yo‘llari va choralar. – T.: O‘zbekiston. 2009. – 56 b.

2.15. Karimov I.A. Mamlakatimizda demokratik islohotlarni yana-da chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish konsepsiysi. – T.: O‘zbekiston. 2010. – 56 b.

### **3. Kitob va turkum nashrlar**

#### **3.1. Bir tomlik kitoblar, monografiyalar, darsliklar, maqolalar to‘plamlari**

##### **a) bir muallif:**

3.1.1. Abdullaev Yo. Makroiqtisodiy statistika. 100 savol va javob. -T.: «Mehnat», 1998. 384 b.

3.1.2. Abduraxmonov Q.X., Toxirova X.T. Aholini ijtimoiy muhofaza qilish. Oliy o‘quv yurtlari uchun o‘quv. qo‘l. – T.: O‘zbekiston yozuvchilar uyushmasi adabiyot jamg‘armasi nashriyoti, TDIU, 2004.

3.1.3. Abulkasimov H.P. Makroiqtisodiy tartibga solish va O‘zbekistonning barqaror rivojlanishi. – T.: Akademiya, 2011.

3.1.4. Abulqosimov H.P. Iqtisodiyotni tartibga solishning bozor va davlat mexanizmlari.-T.: Akademiya, 2012.

3.1.5. Abulkasimov H.P., Hamraev O.Ya. Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish.-T.: Iqtisod moliya, 2014.

3.1.6. Abduraimova N. Yer uchastkalari tanlov asosida beriladi. O‘zbekiston Milliy axborot agentligi, 15.10.2015. – <http://uza.uz/oz/business/er-uchastkalari-tanlov-asosida-beriladi-15-10-2015>

3.1.7. Bag‘rikenglik – jamiyat barqarorligining asosi (ilmiy-amaliy anjuman materiallari). – Toshkent: Universitet, 2003.

3.1.8. Burhonov U. O‘z biznesiga ega yoshlar yurtimizning istiqboldagi taraqqiyotiga munosib hissa qo‘shadi// Ma’rifat, 2012-yil 7-noyabr.

3.1.9. Bag‘rikenglik tamoyillari Deklaratsiyasi. Betti Readon. Bag‘rikenglik: tinchlik sari olg‘a qadam. YUNESKO, 2005.

3.1.10. Bag‘rikenglik – barqarorlik va taraqqiyot omili. – Toshkent: “Toshkent islom universiteti”, 2007.

3.1.11. Mambetjanov Q.Q. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida milliy hisoblar tizimini takomillashtirishing nazariy asoslari. Iqtisodiyot fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya avtoreferati. – T.: 2012-y.

3.1.12. Mambetjanov Q.Q. Iqtisodiy taraqqiyotni jadallashtirish jarayonida yalpi ichki mahsulotni hisoblashning nazariy-uslubiy asoslarini takomillashtirish. Iqtisodiyot fanlari doktori ilmiy darajasini olish uchun tayyorlangan dissertatsiya avtoreferati. – Т.: 2018-у.

3.1.13. Маршалл Ж. Новые элементы французской системы национальных счетов. -М.: Статистика, 1967. 374 с.

3.1.14. Стоун Р. Метод затраты-выпуск и национальные счета. -М.: Статистика, 1964. 212 с.

3.1.15. Студенский В. Доход нации. -М.: Статистика, 1968. 712 с.

3.1.16. Хансен Е. Экономические циклы и национальный доход. -М.: Инновационная литература, 1959. 256 с.

3.1.17. Хикс Дж. Стоимость и капитал. -М.: Прогресс, 1993. 240 с.

3.1.18. G‘oyibnazarov B.K. Milliy hisoblar tizimi. -Т.: Adabiyot jamg‘armasi, 2004. 125 b.

3.1.19. Doing Business. Оценка бизнес регулирования. <http://russian.doingbusiness.org/>

**b) ikki muallif:**

3.1.20. Агапова Т.А., Серегина С.Ф. Макроэкономика. -М.: Дело и сервис, 2001. 448 с.

3.1.21. Башкатов Б.И., Рябушкин Б.Т. Практикум по национальному счетоводству. -М.: Финансы и статистика, 2004. 319 с.

3.1.22. Видяпина В.И., Журавлева Г.П. Общая экономическая теория (политекономия). Учебник. Под.ред. -М.: Промомедиа, 1995. 390 с.

3.1.23. Дорнуш Р., Фишер С. Макроэкономика. Пер. с анг. -М.: МГУ: Инфра 1997. 450 с.

3.1.24. Макконелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс 14-е издание, учебник. -М.: Инфра 2002. 540 с.

3.1.25. Образсова О.И., Копейкина О.В. Система национальных счетов. Учебник. – М.: ГУ ВШЕ, 2008. 231 с.

3.1.26. Салин В.Н., Кудряшова С.И. Система национальных счетов. -М.: Финансы и статистика, 2006. 270 с.

3.1.27. Xodiev B.Yu. va boshqalar. 2017–2021-yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harakatlar strategiyasini “Xalq bilan muloqot va inson manfaatlari yili”da amalga oshirishga oid Davlat dasturini o‘rganish bo‘yicha ilmiy-uslubiy risola. – Т.: TDIU. 2017-y. 245-b.

#### **4. Statistik ma'lumotlar**

4.1. Статистическое обозрение Республики Узбекистан за 2004 год. Статистический сборник. -Т.: Государственный комитет Республики Узбекистан по статистике. 2005. с.204

4.2. Статистическое обозрение Республики Узбекистан за 2008 год. Статистический сборник. -Т.: Государственный комитет Республики Узбекистан по статистике. 2009. с.196.

4.3. Статистическое обозрение Республики Узбекистан за 2009 год. Статистический сборник. Т.: Государственный комитет Республики Узбекистан по статистике. 2010. с. 203.

4.4. Статистическое обозрение Республики Узбекистан за 2015 год. Статистический сборник. -Т.: Государственный комитет Республики Узбекистан по статистике. 2016. с. 206.

4.5. Статистическое обозрение Республики Узбекистан за 2016 год. Статистический сборник. -Т.: Государственный комитет Республики Узбекистан по статистике. 2017. с. 198.

4.6. O‘zbekiston ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotining mustaqillik yillardagi (1990-2010-yillar) asosiy tendensiya va ko‘rsatkichlari hamda 2011-2015-yillarga mo‘ljallangan prognozlari. -T.: O‘zbekiston. 2011. 140 b.

## **5. Internet manbaları**

- 5.1. [www.stat.uz](http://www.stat.uz)
- 5.2. [www.nbu.uz](http://www.nbu.uz)
- 5.3. [www.isbuk.ru](http://www.isbuk.ru)
- 5.4. [www.gov.uz](http://www.gov.uz)
- 5.5. [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
- 5.6. [www.wikipedia.org](http://www.wikipedia.org)

# **MUNDARIJA**

<b>KIRISH .....</b>	<b>3</b>
---------------------	----------

## **1-MAVZU. “O‘ZBEKISTONNING IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANISH STRATEGIYASI” FANINING PREDMETI VA VAZIFALARI**

1.1. «O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish strategiyasi» fanining maqsadi va vazifalari maqsadi va vazifalari .....	6
1.2. Ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot va iqtisodiy o‘sish tushunchalarining mazmun-mohiyati .....	11
1.3. Iqtisodiy taraqqiyotning mezon va ko‘rsatkichlari .....	21

## **2-MAVZU. IQTISODIY RIVOJLANISHNING NAZARIY ASOSLARI**

2.1. Ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot to‘g‘risidagi klassik nazariyalar ...	39
2.2. Iqtisodiy taraqqiyot tushunchasiga hozirgi zamон оqimlari namoyondalarining qarashlari .....	48
2.3. O‘zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot to‘g‘risidagi nazariyalarining shakllanishi .....	56

## **3-MAVZU. O‘ZBEKISTONNING IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANISH KONSEPSIYASI**

3.1. Iqtisodiy taraqqiyotning turli xil konsepsiya va modellari .....	67
3.2. Taraqqiyotning “o‘zbek modeli” .....	76
3.3. O‘zbekistonda dastlabki strategik vazifalarning belgilanishi ....	81

## **4-MAVZU. O‘ZBEKISTONNING IQTISODIY TARAQQIYOT BOSQICHLARI**

4.1. O‘zbekistonning mustaqillikgacha bo‘lgan davrlardagi ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli .....	88
4.2. O‘zbekiston ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotining dastlabki bosqichidagi asosiy muammolar va ularning hal qilishini .....	100
4.3. O‘zbekiston ijtimoiy-iqtisodiyot taraqqiyoti-ning barqaror rivojlanish bosqichi .....	106

## **5-MAVZU. O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINI YANA- DA RIVOJLANTIRISH BO'YICHA "HARAKATLAR STRATEGIYASI"NING ISHLAB CHIQILISHI**

5.1. O'zbekiston Respublikasini yana-da rivojlantirish bo'yicha "Harakatlar strategiyasi"ning ishlab chiqilishi, maqsad va vazifalari .....	115
5.2. "2017–2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi"ning asosiy yo'nalishlari .....	119
5.3. "Harakatlar strategiyasi"ning dastlabki natijalari va "Fao tadbirkorlik, innovatsion g'oyalar va texnologiyalarni qo'llab-quvvatlash yili" davlat dasturining ustuvor yo'nalishlari .....	136

## **6-MAVZU. DAVLAT VA JAMIYAT QURILISHINI TAKOMILLASHTIRISH HAMDA QONUN USTUVORLIGINI TA'MINLASH IQTISODIY TARAQQIYOTNING OMILI SIFATIDA**

6.1. Demokratik islohotlarni chuqurlashtirish va mamlakatni modernizatsiya qilishda Oliy Majlis palatalari, siyosiy partiyalarning rolini yana-da kuchaytirish .....	146
6.2. Davlat boshqaruvi tizimini isloh qilish .....	157
6.3. Jamoatchilik boshqaruvi tizimini takomillashtirish .....	173

## **7-MAVZU. IQTISODIYOTNI YANADA RIVOJLANTIRISH VA LIBERALLASHTIRISH**

7.1. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik huquqini himoya qilish hamda ularning mavqeini yana-da kuchaytirish – iqtisodiyotni yanada rivojlantirish va liberallashtirishning bosh omildir .....	189
7.2. Iqtisodiy taraqqiyotni jadallashtirishda tarkibiy siyosat va ishlab chiqarishni modernizatsiya qilishning ahamiyati .....	207
7.3. Mamlakat innovatsion salohiyatini oshirish – ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotni ta'minlashning muhim omildir .....	226

## **8-MAVZU. MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI YANA-DA MUSTAHKAMLASH VA YUQORI IQTISODIY O'SISH SUR'ATLARINI TA'MINLASH**

8.1. Respublikada iqtisodiyotning tarmoq tarkibini takomillashtirish orqali makroiqtisodiy barqarorlikning ta'minlanishi .....	241
8.2. Viloyat, tuman va shaharlarni kompleks va mutanosib rivojlantirish hamda ular salohiyatidan samarali foydalanish .....	259
8.3. Iqtisodiyotning barqaror o'sishini ta'minlashda ishchi kuchi resurslarining samarali bandligiga erishishning ahamiyati .....	272

## **9-MAVZU. IJTIMOIY SOHANI RIVOJLANТИRISH VA AHOLI DAROMADLARI**

9.1. Mamlakatda bandlik va aholi daromadlarining o'sish tendensiyalari .....	288
9.2. Aholini ijtimoiy himoya qilish va sog'liqni saqlash tizimini takomillashtirish .....	305
9.3. O'zbekistonda ta'lif va fan sohasini rivojlantirish .....	320

## **10-MAVZU. IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA INVESTITSIYA VA TASHQI SIYOSAT**

10.1. Investitsion muhit va uning mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotiga ta'siri .....	342
10.2. O'zbekistonning investitsion siyosati va xorijiy investitsiyalarining davlat tomonidan boshqarilishi .....	360
10.3. Respublikada investitsiyalarining hududlar bo'yicha taqsimlanishi va uning qiyosiy tahlili.....	368
10.4. O'zbekiston Respublikasida tashqi iqtisodiy aloqalarining rivojlanishi .....	377
10.5. O'zbekiston tashqi iqtisodiy siyosatining ustuvor yo'nalishlari .....	384

<b>GLOSSARIY .....</b>	<b>395</b>
------------------------	------------

<b>FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI .....</b>	<b>413</b>
---	------------